

Artykuł jest poświęcony złożonej trajektorii autorskiej Anatola Sysa (1959-2005), którego niezwykajny los intryguje czytelnika nie mniej niż jego utwory poetyckie i wymusza na badaczach poszukiwanie wciąż nowych sposobów interpretacji jego artystycznych i życiowych metamorfoz. Ze wspomnień przyjaciół, artykułów naukowych i utworów artystycznych wyłania się sprzeczny wizerunek pisarza: głos pokolenia, przeciwnik ideologii komunistycznej, prorok odrodzenia narodowego, Geniusz, poeta obrzydliwy

,
błazen

,
alkoholik

,
wyrodek, cham.

Owa różnorodność i odmienność interpretacji w ocenie osobowości Anatola Sysa oraz miejsca, które jego twórczość zajmuje w historii literatury białoruskiej, uzasadniona jest zdaniem autora artykułu trzema przyczynami: 1) niezwykłą i sprzeczną naturą poety;

2) specyfiką krótkiego okresu, w którym żył Anatol Sys, obejmującego trzy epoki: radziecką (do 1984 roku), epokę reform i odrodzenia narodowego (1985-1992) i epokę Alaksandra Łukaszenki

(od 1994 roku); 3) złożoną trajektorią życiowej i twórczej drogi poety, w której można wyróżnić trzy okresy: wczesny, patriotyczny i przeklęty (okres przynależności do cyganerii artystycznej). Jeszcze za życia Anatola Sysa jego osoba zaczęła obrastać w mity i legendy, a po śmierci poety jego najlepsze utwory weszły do kanonu literatury narodowej XX wieku.